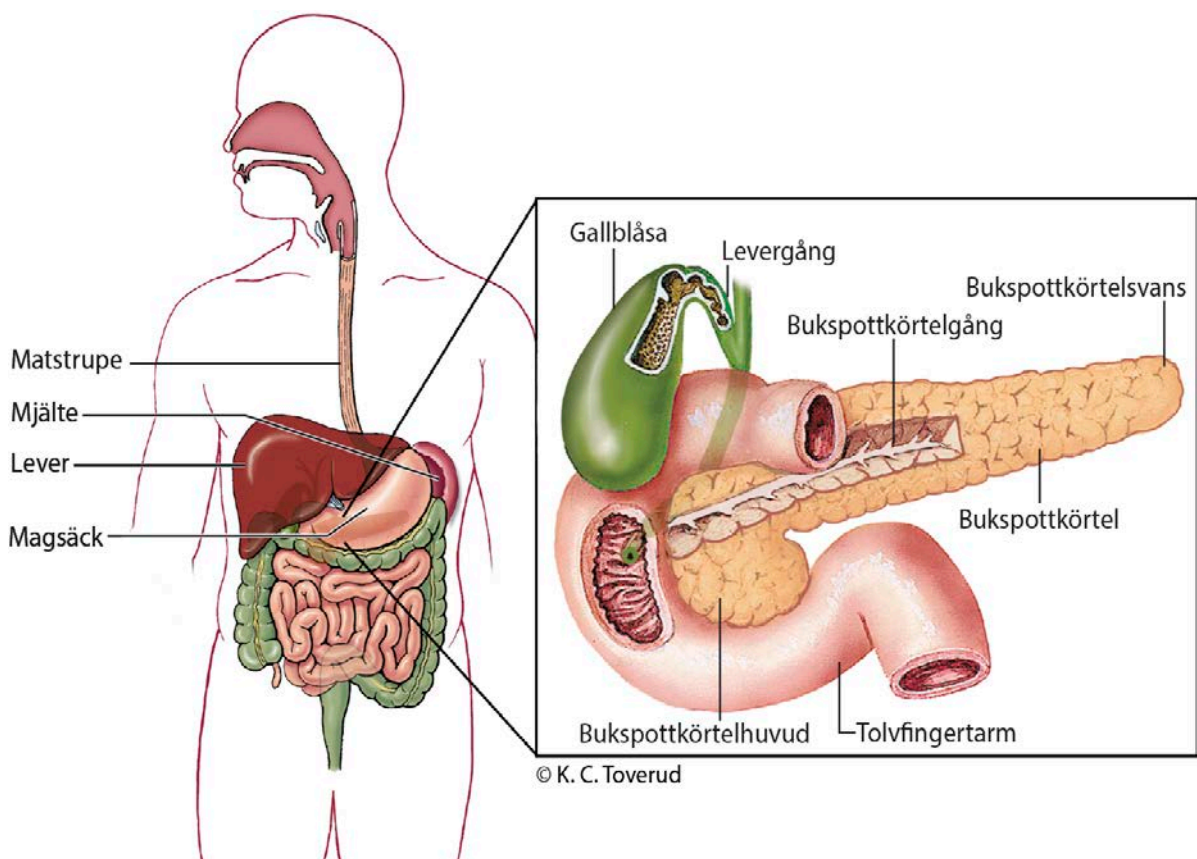

Bukspottkörtelcancer

Cancer i bukspottkörteln (pankreas) drabbar årligen cirka 1200 personer i Sverige och är lika vanlig bland kvinnor som män.

Det finns olika typer av bukspottkörtelcancer och de skiljer sig åt beroende på hur cancercellerna ser ut och hur de växer. Den vanligaste formen av bukspottkörtelcancer sitter i gångarna i bukspottkörteln. Se bild nedan.

Det kan gå att operera bort bukspottkörtelcancer om den inte hunnit sprida sig. Det är en stor och krävande operation. Om canceren har spridit sig kan man inte botas, men cytostatikabehandling kan bromsa sjukdomsförloppet. Vilken behandling du får beror på vilken typ av cancerceller du har, utbredning, eventuell spridning (dottertumör/metastaser) och ditt allmäntillstånd.

Utredning

Vid start av utredning görs en röntgenundersökning som visar om det finns en synlig tumör, om det finns tecken på spridning, det vill säga metastaser och hur tumören förhåller sig mot de djupa, viktiga blodkärlen i buken.

För att kunna göra en bedömning om vilken behandling som är mest lämplig och inte kommer att utgöra en allt för stor påfrestning för dig behöver utredningen sedan oftast fortsätta med någon/några av nedan beskrivna undersökningar.

Undersökningar vid start av utredning

Ultraljudundersökning

Används ibland under den första delen av utredningen. Röntgenläkaren använder då en dosa som sveps över buken. Då kan man översiktligt se levern, gallvägar och bukspottkörteln.

Datortomografi av buk och bröstorg

Vid datortomografiundersökning eller skiktröntgen avbildas kroppen i tunna skikt.. Vid undersökningen kommer du att ligga på en bänk som långsamt passerar genom en kort cylinder där kameran finns. Oftast ges kontrastvätska via ett blodkärl i armen. Undersökningen är smärtfri och tar ungefär 10 minuter.

Magnetrontgen

Ibland kompletteras eller ersätts en datortomografiundersökning av magnetrontgen (MRT). Undersökning med magnetkamera är en teknik där man använder en stark magnet och radiovågor för att få bilder av kroppens olika organ och funktioner utan att använda röntgenstrålar.

Innan undersökningen börjar får du hjälp och information av personalen. Du kommer att få lägga dig på ett undersökningsbord. Undersökningsbordet förs sedan in i en magnetunnel. (Detta kan påminna om en datortomografiundersökning). Tunneln är cirka 1,5 meter lång, har belysning och är öppen i båda ändar. Undersökning tar mellan 30–90 minuter. Du har möjlighet att lyssna på musik under tiden, du får även en larmknapp som du kan trycka på om du vill få kontakt med personalen.

Endoskopiskt ultraljud

Vid denna undersökning förs en slang, ett så kallat endoskop, genom munnen ned till matstrupe, magsäck och tolvfingertarm. Slangen är försedd med ett ultraljudsinstrument. Via magsäck och matstrupe kan man se bukspottkörteln och dess närliggande organ för inspektion och eventuell vävnadsprovtagning. Undersökningen tar ca 40 minuter. Undersökningen är smärtfri.

ERCP - provtagning och behandling

ERCP är en behandlings- och provtagningsmetod som kan användas när gallvägarna behöver avlastas genom att sätta in ett rör (en så kallad stent) i gallgången, så att gallvätskan kan rinna ut i tolvfingertarmen. ERCP används även vid cellprovtagning.

Undersökningen görs oftast på sjukhus. Under själva undersökningen får du antingen lugnande läkemedel eller så sövs du med narkos. Vid ERCP förs en slang via munnen ner till tolvfingertarmen där öppningen till gallgång och bukspottkörtelgång finns. Undersökningen brukar ta mellan 15 och 30 minuter, men kan ibland ta upp till 90 min. ERCP kan vid behov kombineras med endoskopiskt ultraljud.

Behandlingsbeslut

På en multidisciplinär konferens (MDK), där läkare inom olika specialiteter (kirurgi, onkologi, radiologi och patologi) samt kontaktsjuksköterskor deltar, tas rekommendationer fram för hur din cancer ska behandlas på bästa sätt.